

Riktlinjer för Tekniska hjälpmedel i Uppsala kommun

*Reviderade och beslutade av:
Äldrenämnden och
Nämnden för vuxna med funktionshinder
2010-01-28*

Innehållsförteckning

Hjälpmedelsorganisationen i Sverige	2
Läkemedelsverket och Socialstyrelsen	
Ansvarfördelning Uppsala län	
Hjälpmedel i Uppsala län (HUL) och ”Uppsala Drift” (UD)	
Hjälpmedelsinstitutet (HI)	
Grundläggande principer för individuellt utprovade hjälpmedel	3
Egenvård	
Sortiment inom daglig livsföring	
Allmänna riktlinjer	4
Definition förskrivare	
Förskrivningsrätt i Uppsala kommun	
Förskrivningsprocessen	
Definition hjälpmedel	
Hjälpmedel för den dagliga livsföringen	5
Antal hjälpmedel som får förskrivas	
Byte av hjälpmedel	
Dubbelt boende / Fritidsboende	
Återställning efter nedmonterat hjälpmedel	
Skadat eller stulet hjälpmedel	6
Brukarens ansvar	6
Andra verksamheters ansvar	6
Basutrustning inom Uppsala kommuns verksamheter	
Landstingets verksamheter	
Skolhjälpmedel för vuxna	
Arbetslivet	7
Regler gällande vistelse- och bostadsort	7
Flyttning inom Uppsala kommun	
Flyttning från Uppsala kommun	
Tillfällig utlandsvistelse	
Hjälpmedel till person inte folkbokförd i Uppsala kommun	
Personer som vistas i Uppsala kommun för vård/ behandling	
Utländska medborgare som vistas i Uppsala kommun	
Riktlinjer förskrivning inom produktområden	8
<u>04</u> <u>Hjälpmedel vid personlig medicinsk behandling</u>	<u>8</u>
<u>09</u> <u>Hjälpmedel vid personlig vård</u>	<u>9</u>
<u>12</u> <u>Hjälpmedel vid förflyttning</u>	<u>10</u>
<u>15</u> <u>Hjälpmedel i hushållet</u>	<u>13</u>
<u>18</u> <u>Utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler</u>	<u>14</u>
<u>22</u> <u>Kommunikation, information och varseblivning</u>	<u>16</u>

Hjälpmedelsorganisationen i Sverige

Person som får ett hjälpmedel förskrivet och använder det, benämns i dessa riktlinjer genomgående för brukare.

Hälso- och sjukvårdslagen (3§ och 18§) reglerar sjukvårdshuvudmännens ansvar för tekniska hjälpmedel. SOSFS 2008:1 föreskriver ”Användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården”.

Lagen om Medicintekniska Produkter SFS 1993:584 reglerar bestämmelser om produkterna, att produkter är säkra, tillförlitliga och lämpade för sitt ändamål när de kommer ut på marknaden.

Läkemedelsverket och Socialstyrelsen

Myndighetsansvaret för produkter inom medicinteknik är delat mellan Läkemedelsverket och Socialstyrelsen. Läkemedelsverket ansvarar för tillsynen av tillverkare och produkter och Socialstyrelsen för tillsynen över den yrkesmässiga användningen.

Socialstyrelsen SOSFS 2001:12 6§ reglerar anmälningsplikten vid olyckor och tillbud till Läkemedelsverket och till berörd tillverkare av aktuellt hjälpmedel.

Ansvarfördelning Uppsala län

Kommunerna har ansvar för individuellt utprovade hjälpmedel avseende person, 21 år och äldre, med rörelsehinder eller kognitiv funktionsnedsättning.

Arbetsgivare har ansvar för arbetstekniska hjälpmedel.

Landstinget har ansvar för hjälpmedel till barn upp till 21 år samt hjälpmedel för syn-, hör- och ortopediska funktionsnedsättningar.

”Hjälpmedel i Uppsala län” (HUL) och ”Uppsala Drift” (UD)

Nämnden för vård och bildning NVB, har avtal med Äldrenämnden och Nämnden för Vuxna med funktionshinder för hantering av tekniska hjälpmedel. Avtalet innefattar hantering av *avancerade och bashjälpmedel* inklusive konsultation, information, teknisk service, forskrivartutbildning, sortiment, utbildningar, rutiner, transporter mm. Enheten heter *”Hjälpmedel i Uppsala län” (HUL)* respektive *”Uppsala Drift” (UD)*.

Hjälpmedelsinstitutet (HI)

Hjälpmedelsinstitutet är ett nationellt kunskapscentrum inom område hjälpmedel.

Hjälpmedelsinstitutets verksamhet omfattar provning och upphandling, forskning och utveckling, utredningsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling och internationell verksamhet.

Grundläggande principer för individuellt utprovade hjälpmedel

Individuellt utprovade hjälpmedel i det svenska systemet är indelat i två huvudområden: hjälpmedel för behandling och träning och hjälpmedel för den dagliga livsföringen. Dessa riktlinjer avser tekniska hjälpmedel för den dagliga livsföringen.

Folkhälsoperspektivet ska beaktas och helhetssyn ska prägla förskrivning av hjälpmedel och provas ut i samråd med brukaren.

Följande principer är grundläggande:

- all förskrivning av hjälpmedel ska utgå från ett medicinskt och individuellt behov
- hjälpmedel ska kompensera funktionsnedsättning, förbättra, utveckla och/eller vidmakthålla funktion och förmåga.
- hjälpmedel är en integrerad del av rehabilitering/habilitering och vård/omsorg.
- hjälpmedel ska inte ersätta aktiv rehabiliterings-/habiliteringsinsats.
- hjälpmedel är lån och ska återlämnas när behovet upphört

Brukaren bör teckna hemförsäkring som täcker hjälpmedel i hemmet och dess närmiljö. Försäkringen bör gälla i samband med stöld och brand. Får brukaren ersättning från försäkringsbolag för förlorat eller skadat hjälpmedel i samband med stöld och brand ska ersättningen betalas till ägaren av hjälpmedlet - enheten för hjälpmedel.

När behov av ett hjälpmedel upphör ska det återlämnas. Det gäller både om brukaren haft hjälpmedlet under lång tid eller ett tillfälligt lån. Brukaren ska meddela att behovet upphört. Förskrivaren ansvarar för uppföljning och återtagande.

Efter utredning och två påminnelser om återlämning av hjälpmedlet, debiteras brukaren kostnaden för hjälpmedlet.

Egenvård

I Uppsala kommuns sortiment av tekniska hjälpmedel ingår produkter som kräver hälso- och sjukvårdens särskilda kompetens för bedömning, utprovning och förskrivning. Produkter som finns att köpa i öppna handeln betraktas i dessa riktlinjer som hjälpmedel för egenvård.

Sortiment inom daglig livsföring

I Uppsala kommun finns fastlagt sortiment av tekniska hjälpmedel som ska uppfylla brukarens behov utan överutrustning, d.v.s. lägsta effektiva hjälpmedelsnivå.

Sortimentets produktområden är indelade enligt internationell klassificering av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättningar ISO 9999, (sid 8).

Sortimentsgrupp finns i varje produktområde och består av förskrivare, hjälpmedelskonsulent och tekniker. De bedömer och utvärderar kontinuerligt sortimentet med avseende på medicinsk funktion, tekniska och ekonomiska synpunkter samt hänsyn till miljö och logistik.

Enheten Hjälpmedel Uppsala län, HUL har uppdrag att arbeta fram och kontinuerligt revidera produktsortimentet så även kravspecifikationer till upphandlingar av leverantörer av hjälpmedel.

Brukarorganisationerna har representant i respektive sortimentsgrupp.

Äldrenämnden och nämnden för Vuxna med funktionshinder beslutar om utökning eller förändring av produktområden.

Allmänna riktlinjer

Uppsala kommun har fastlagt sortiment av tekniska hjälpmedel som ska uppfylla lägsta effektiva hjälpmedelsnivå d.v.s. brukarens behov utan överutrustning.

Viss förskrivning av hjälpmedel handläggs och beslutas inom uppdragskontoren, t.ex. hjälpmedel utanför fastlagt sortiment, dyra hjälpmedel över viss delegerad prisnivå, förskrivning av rullstolar över rekommenderat antal per brukare, tekniska hjälpmedel av speciell karaktär eller andra önskemål av tekniska hjälpmedel som ej ingår i sortimentet.

Definition förskrivare

Förskrivare är legitimerad personal som efter genomförd, av Uppsala kommun angiven förskrivarutbildning, väljer lämplig medicinteknisk produkt tillsammans med namngiven brukare och förskriver denna enligt gällande rutiner.

Rådgivning ingår i bedömningar, utprovningar och uppföljningar som kräver hälso- och sjukvårdens särskilda kompetens.

Förskrivningsrätt i Uppsala kommun

Genomgången förskrivarutbildning är krav inom Uppsala kommun för att den legitimerade personalen ska kunna förskriva tekniska hjälpmedel.

De som erbjuds förskrivarutbildning är

- anställd av Uppsala kommun
- anställd av utförare som är kontrakterade av Uppsala kommun.
- anställd av landstinget

Arbets terapeut, sjukgymnast och distriktssköterska/sjuksköterska är de yrkeskategorier som erbjuds förskrivarutbildning. Under respektive produktområde anges den yrkeskategori som har förskrivningsrätt.

Förskrivningsprocessen

Förskrivare av hjälpmedel ska ha kunskap om förskrivningsprocessen samt vilket ansvar som följer av att förskriva hjälpmedel. Förskrivaren identifierar den enskildes behov och ansvarar för att produkten motsvarar behoven.

Förskrivaren ansvarar för att faserna i processen genomförs:

- Bedöma behov av insatser
- Prova ut, anpassa och välja lämplig produkt. Utgå från miljö där hjälpmedlet ska användas.
- Initiera anpassning-/specialanpassning
- Instruera, träna och informera
- Följa upp och utvärdera funktion och nytta

Definition hjälpmedel

Med hjälpmedel avses i dessa riktlinjer de produkter som kräver hälso- och sjukvårdens särskilda kompetens för bedömning och utprovning (jmf Egenvård s.3). Det finns ingen formellt fastställd definition i lag eller författning av begreppet hjälpmedel för person med funktionsnedsättning. Lokala bestämmelser finns som reglerar tillhandahållande av hjälpmedel. Att förskriva hjälpmedel är en integrerad del i behandling, habilitering och rehabilitering. Hjälpmedlets uppgift är att:

- Förebygga framtida förluster av funktion eller förmåga
- Förbättra eller vidmakthålla funktion och förmåga
- Kompensera för nedsatt eller förlorad funktion och förmåga att klara det dagliga livet.

Hjälpmedel för den dagliga livsföringen

De hjälpmedel som tillhandahålls inom område daglig livsföring är de som fordras för att brukaren själv eller med hjälp av någon annan ska kunna:

- Tillgodose grundläggande personliga behov (klä sig, äta, sköta sin hygien mm)
- Förflytta sig
- Kommunicera
- Fungera i hemmet och i närmiljön
- Orientera sig
- Sköta vardagslivets rutiner i hemmet
- Gå i skolan
- Delta vid fritids-, rekreations- och kulturaktivitet

Utanför begreppet personliga hjälpmedel för dagliga livet faller:

- Arbetshjälpmedel
- Arbetstekniska hjälpmedel
- Förbrukningsartiklar
- Grundutrustning hos huvudman, utförare, daglig verksamhet, skolor, elevhem mm.
- Hjälpmedel för behandling och träning
- Hjälpmedel för att utöva sport, hobby och motion
- Pedagogiska hjälpmedel inom skolan

Antal hjälpmedel som får förskrivas

Detta bedöms individuellt efter personens behov. Generellt gäller att **ett** hjälpmedel per användningsområde förskrivas.

Byte av hjälpmedel

Byte av hjälpmedel kan göras om det medicinska eller funktionella behovet förändrats eller om befintligt hjälpmedel är utslitet. Den bedömningen gör förskrivare eller teknisk personalen vid serviceenheten för hjälpmedel.

Dubbelt boende / Fritids boende

Endast **ett** boende utrustas, det ordinära boendet. Allmänna/gemensamma utrymmen i anslutning till ordinära boendet utrustas inte, t.ex. tvättstuga, garage. Fritidshus/-boende utrustas inte.

Återställning efter nedmonterat hjälpmedel

Kostnad efter nedmonterat hjälpmedel i brukarens bostad bekostas inte av Uppsala kommun. En enkel återställning görs av leverantör vid nedmontering av stationär lyft, såsom borttagande av skruvar och igenspackling av hål i vägg/tak.

Skadat eller stulet hjälpmedel

Brukaren bör teckna hemförsäkring som täcker hjälpmedel i hemmet och dess närmiljö. Försäkringen ska gälla i samband med stöld och brand. Får brukaren ersättning från försäkringsbolag för förlorat eller skadat hjälpmedel i samband med stöld och brand ska ersättningen betalas till ägaren av hjälpmedlet - enheten för hjälpmedel.

Brukarens ansvar

Brukaren ansvarar för att sköta och vårda hjälpmedlet och återlämna hjälpmedlet väl rengjort när behovet upphört.

Brukaren bör teckna **hemförsäkring** som täcker hjälpmedel i hemmet och dess närmiljö. Försäkringen bör gälla i samband med stöld och brand. Får brukaren ersättning från försäkringsbolag för förlorat eller skadat hjälpmedel i samband med stöld och brand ska ersättningen betalas till ägaren av hjälpmedlet - enheten för hjälpmedel.

En **ansvarsförsäkring** eller **allriskförsäkring** är lämplig för att täcka eventuella kostnader för skador som vållats på annan person eller annan persons egendom vid ovarsam användning.

Olycksfallsförsäkring kan ge kompensation till brukaren vid personlig skada åstadkommen under användning av hjälpmedlet.

Reseförsäkring bör tecknas av brukaren för de hjälpmedel som tas med vid resa. Gäller det elektrisk rullstol ska, innan resan, kontakt tas med tekniker vid serviceenheten för hjälpmedel. Brukaren ansvarar för att framföra elektrisk rullstol utan fara för sig själv och/eller andra.

Andra verksamheters ansvar

Basutrustning inom verksamhet som har avtal med Uppsala kommun

Brukaren ska få god hjälpmedelsservice oavsett var han/hon vistas. Omsorgsboende, korttidsenhet/korttidshem, dagverksamhet, daglig verksamhet, sjukvårdsinrättning m.fl. förväntas, oberoende av huvudmannaskap och driftform, vara inredda och basutrustade så att miljön motsvarar de behov som de som bor eller vistas där har. Basutrustning är ex. säng, lyft, ståstöd, gåbord med eller utan el-resningsfunktion, hygienstol, antidecubitusmadrass t.o.m. sårgrad I. Kan också gälla annan produkt som krävs för att ta emot målgruppen. Basutrustning bekostas av utföraren eller annan ansvarig för verksamheten.

Individuellt utprovat/individuellt anpassat hjälpmedel kan förskrivas till den som vistas vid dessa verksamheter t.ex. manuell rullstol.

Landstingets verksamheter

Behövs rollator/rullstol för att genomföra vård och behandling eller om rullstolen används till flera patienter är det basutrustning och bekostas av kliniken/avdelningen. I övrigt se ovan.

Skolhjälpmedel för vuxna

Skolhuvudmannen har ansvar för att vuxenstuderande elev med funktionsnedsättning ska fungera i skolmiljön och tillgodogöra sig undervisningen. Ex arbetsstol/-bord förskrivas inte.

Arbetslivet

Hjälpmedel vid yrkesutövning eller till arbetssituation förskrivas inte. Dessa hjälpmedel bekostas av arbetsgivare, Försäkringskassa eller Länsarbetsnämnd.

Regler gällande vistelse- och bostadsort

Individuella hjälpmedel till brukare som är folkbokförd i Uppsala kommun, men vistas i annan kommun för avtalad vård/anvisad placering, bekostas av Uppsala kommun. Förskrivningen (bedömning, utprovning, uppföljning) görs av den part som i avtalet har ansvar för hälso- och sjukvården.

Flyttning inom Uppsala kommun

Flyttning av tekniska hjälpmedel mellan bostäder bekostas av brukaren (undantag i ordinärt boende stationärt personlyft och individuellt utprovad säng). Enkelt återställande sker vid nedmontering av stationär lyft av leverantör som borttagande av skruvar och igenspackling av hål i vägg/tak.

Flyttning från Uppsala kommun

Utgångspunkten är att hjälpmedel som kan återanvändas ska återlämnas. Vid tveksamhet kontaktas förskrivaren eller enheten för hjälpmedel, HUL.

Tillfällig utlandsvistelse

Hjälpmedel som tas med vid utlandsvistelse ska återföras till Uppsala kommun. Om hjälpmedel går sönder under utlandsvistelse ansvarar Uppsala kommun för reservdel som skickas till brukarens vistelseort. Fraktkostnad, reparationskostnad eller kostnad för montering av reservdel, som görs utanför Sverige, står brukaren för.

Reseförsäkring bör tecknas av brukaren för de hjälpmedel som tas med. Gäller det elektrisk rullstol ska, innan resan, kontakt tas med tekniker vid serviceenheten för hjälpmedel.

Hjälpmedel till brukare som inte är folkbokförd i Uppsala kommun

Bashjälpmedel kan förskrivas under tiden personen bor i Uppsala kommun.

Avancerade hjälpmedel kan förskrivas om hemlandstinget/-kommunen står för kostnaden.

Personer som vistas i Uppsala kommun för vård/behandling

Förskrivning sker i samråd med brukarens hemlandsting/-kommun som står för kostnaden för hjälpmedlet.

Utländsk medborgare som vistas i Uppsala kommun

- är brukaren student en period ansvarar Uppsala kommun under studietiden för att hjälpmedelssituationen fungerar tillfredställande i bostaden.
- är brukaren turist gäller dennes reseförsäkring
- söker brukaren asyl betalar Migrationsverket akut sjukvård och de tekniska hjälpmedel som är direkt kopplade till det.
- har brukaren sökt familjeanknytning framgår det i passet och ska vara klart när brukaren kommit till Sverige.

Hjälpmedlen är ett lån och ska återlämnas när behovet upphört.

Riktlinjer förskrivning inom produktområden

Riktlinjerna följer Hjälpmedelsinstitutet i användning av den internationella klassificeringen av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättningar, ISO 9999. Indelningen grundar sig på hjälpmedlets funktion/syfte för brukaren. Systemet omfattar hierarkiskt ordnade nivåer, varav de två första siffrorna anger produktområden:

04	Personlig medicinsk behandling
09	Personlig vård
12	Förflyttning
15	Hushållet
18	Utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler
22	Kommunikation, information och varseblivning
24	Hantering och transporter av produkter

Sortimentet av hjälpmedel, som dessa riktlinjer avser, tas fram i arbetsgrupper inom respektive produktområde och avser uppfylla ca 80 % av behoven.

Förskrivare som efter utprovning finner att behov inte kan tillgodoses i befintligt sortiment eller att kostnaden är över halvt basbelopp, skriver beredningsunderlag till hjälpmedelsgrupp och budgetansvarig för beslut. Kostnad över halvt basbelopp handläggs och beslutas av uppdragskontoren.

04 Hjälpmedel vid personlig medicinsk behandling

Sortimentförteckning anger produkter som kan förskrivas.

Förskrivare är arbetsterapeut och sjukgymnast. För antidecubitushjälpmedel sjuksköterska

0433 *Antidecubitushjälpmedel*

Förskrivas endast till enskilde, i ordinärt boende, som har sår i sårgrad 1 - 4 enligt den internationella klassificeringen Raps/RBT-skalan och med beaktande av den modifierade Norton-skalan.

Inom omsorgsboende/annan enhet (se sid 6 "Basutrustning...") endast till enskilde som har sår i sårgrad 2 – 4 enligt ovan angivna skalor. För sårgrad 1 och i förebyggande syfte är det vårdgivarens ansvar.

Förskrivas endast till den enskilde i ordinärt boende, med betydande smärtproblematik orsakad av svåra sjukdomstillstånd och som komplement till annan smärtbehandling.

0448 *Rörelse-, styrke- och balansträningsredskap*

Ståbarr och ståstöd

Förskrivas endast till brukare som inte klarar att stå på annat sätt och när ståträning inte går att genomföra i t.ex. träningslokal. (Jämför Basutrustning sidan 6).

09 Hjälpmedel vid personlig vård

Sortimentförteckning anger produkter som kan förskrivas.
Förskrivare är arbetsterapeut

0933 Hjälpmedel vid tvättning, bad och dusch

Bad- och duschstolar, badbrädor

Chassi för duschstol med uppfällbara armstöd kan endast förskrivas till brukare som är i behov av sidoöverflyttning.

12 Hjälpmedel vid förflyttning

Sortimentförteckning anger produkter som kan förskrivas.
Förskrivare är arbetsterapeut och sjukgymnast.

1206 Gånghjälpmedel som hanteras med båda armarna

Gåbord, elektriskt höj och sänkbart

Förskrivs endast i ordinärt boende. Ur säkerhetsaspekt ska alltid produkten användas i annan persons närvaro.

Rollator med tillbehör

Förskrivs endast vid belastningsbesvär i benen och vid balans- och yrselbesvär.

Vid behov av rollator både inomhus och utomhus ska **en** rollator förskrivas.

Undantag då det finns hinder/nivåskillnader eller om utomhusmiljön har mycket ojämn terräng.

1222 Manuellt drivna rullstolar

Manuell rullstol

Grund vid förskrivning av **första** manuella rullstolen:

- ska endast förskrivas till brukare som har behov av den för sin förflyttning och inte kan använda gånghjälpmedel för längre förflyttningar

Grund för förskrivning av **andra** manuella rullstolen:

- kan endast förskrivas när den första rullstolen inte fungerar i förhållande till brukarens funktioner eller i dennes miljö

Antal manuella rullstolar som kan förskrivas till en brukare begränsas till **två**.

Reparation/byte av däck och slang till luftpumpade däck bekostas av brukaren.

Förskrivning fr.o.m. **tredje** manuella rullstolen beslutas av uppdragskontoren.

Manuell rullstol som är motorunderstödd (eldriven enhet som aktiveras med drivringar)

Förskrivs endast om den ersätter elektrisk rullstol.

Stårullstol

Förskrivs endast till brukare som själv klarar att köra rullstolen. Ska användas både i förflyttningssituation och i aktivitet som kräver stående. Stårullstolen räknas in i totala antalet rullstolar per brukare.

1223 Motordrivna rullstolar (Elektriska rullstolar)

Antal motordrivna rullstolar som förskrivas till brukare begränsas till **en**, om inte synnerliga skäl finns, t.ex. behov att klara den dagliga livsföringen. Förvaringsmöjlighet måste finnas.

Medicinsk bedömning av läkare krävs vid nyförskrivning. Som säkerhet krävs även detta dels när brukaren flyttar till Uppsala kommun från annan kommun, dels vid byte av el-rullstol om det gått längre tid än tre år från senaste medicinska bedömningen.

Utprovning av motordrivna rullstolar ska göras tillsammans med hjälpmedelskonsulent.

Bedömning av den enskildes behov ska göras i den enskildes hem-/närmiljö och ska vara klar när tid bokas med hjälpmedelskonsulent.

Vid kognitiv funktionsnedsättning och elektrisk rullstol för utomhusbruk **ska alla underlag** finnas hos förskrivaren innan provkörning påbörjas.

*Grund för förskrivning av den **första** el-rullstolen:*

- när funktionsförmågan är alltför nedsatt för att kunna hantera manuell rullstol
- när gångförmågan är så gott som obefintlig. Vid tveksamhet ska förskrivaren bifoga gångstatus i beredningsunderlaget
- när omgivande miljön inte kan anpassas till manuell rullstol
- behov av el-rullstol ska vara av kontinuerlig karaktär och el-rullstolen ska användas regelbundet, minst en gång i veckan.

*Grund för förskrivning av **andra** el-rullstolen:*

- i första hand ska kombinerad inom-/utomhus el-rullstol förskrivas
- om den kombinerade el-rullstolen inte fungerar i förhållande till brukarens funktioner eller i dennes miljö, kan det bli aktuellt med en inom- och en utomhus el-rullstol.

Förskrivning av **andra** el-rullstolen beslutas av uppdragskontoren.

Hastighet på el-rullstol begränsas till 10 km/h i Uppsala kommun. Säkerhetsaspekt kan i vissa fall kräva lägre hastighet.

El-rullstolen är personligt utprovad och ska inte framföras av annan person än brukaren.

Reparation/byte av däck och slang bekostar brukaren.

Behovet av el-rullstolen följs upp efter tre månader samt en gång per år.

1224 Tilläggsutrustning till rullstolar

Drivaggregat

Förskrivs endast när anhörig vårdar närstående och har svårt att framföra brukaren i transportrullstol, när elektrisk rullstol inte är aktuellt. Rullstolen ska användas regelbundet. Brukarens vikt, funktionshinder hos den anhörige eller kuperad och ojämn utemiljö kan vara orsaker som gör det svårt att framföra brukaren i transportrullstol.

Behovet av drivaggregatet följs upp efter tre månader samt en gång per år.

Bälten och selar i rullstolar

Får endast användas för att möjliggöra aktivering av den enskilde. För att t.ex. fasthålla orolig person krävs läkarordination innan förskrivningen.

För den enskilde som själv önskar och kan öppna bältet krävs ingen läkarordination.

1231 Hjälpmedel vid överflyttning och vändning

Glidbrädor och glidmattor

Förskrivs endast när den enskilde själv kan lägesändra. Endast i ordinärt boende

Draglakan och vändningsmattor – Glidlakan

Förskrivs då brukaren själv kan lägesändra. Endast i ordinärt boende

Max två stycken därefter får brukaren köpa själv.

Uppresningsbälten

Förskrivs endast till enskilde i ordinär boende.

Överflyttningsplattformar

Förskrivs endast till person som har ståfunktion men inte gångförmåga. Endast i ordinärt boende

1236 Personlyftar

Personlyft är avsedda att användas som överflyttningshjälpmedel i den egna bostaden. Innan förskrivning/projektering av stationär personlyft ska hjälpmedelskonsulent rådfrågas.

Stationär lyft

Förskrivs till brukare i ordinärt boende som inte kan förflyttas på annat sätt eller med mobil personlyft. Endast av utrymmesskäl och vid betydande smärttillstånd kan stationär lyft förskrivas. Utgångspunkten är att **en** stationär lyft kan förskrivas.

Mobil stålyft

Förskrivs endast till brukare i ordinärt boende som har viss ståfunktion kvar och då överflyttningsplattform inte kan användas.

Lyftsele

Förskrivs alltid på person och är alltid individuellt utprovade. Gäller även inom särskilt boende.

15 Hjälpmedel i hushållet

Sortimentförteckning anger produkter som kan förskrivas.
Förskrivare är arbetsterapeut.

1503 Matlagningshjälpmedel

Endast avancerade och specialhjälpmedel förskrivs för matlagning och som inte kan köpas i öppna handeln.

1509 Hjälpmedel för att äta och dricka

Endast avancerade specialbestick förskrivs och som inte kan köpas i öppna handeln.
Eller specialhållare för bestick och specialmugg.

18 Utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler

Sortimentsförteckning anger produkter som kan förskrivas.

Förskrivare är arbetsterapeut.

1809 *Sittmöbler och sitsar*

Arbetsstol med gaskolvshöjning

Förskrivs endast när behovet är permanent till brukare som i hushållsaktiviteter inte kan förflytta sig/stå och arbeta vid olika arbetsytor i t ex kök. Förskrivs inte av ergonomiska skäl, som stol på hjul för att underlätta förflyttning vid köksbord eller som sittmöbel.

Arbetsstol med el-höjning

Förskrivs endast till brukare som inte klarar uppresning med gaskolvshöjning då behovet är permanent till brukare som i hushållsaktiviteter inte kan förflytta sig/stå och arbeta vid olika arbetsytor i t ex kök. Förskrivs inte av ergonomiska skäl, som stol på hjul för att underlätta förflyttning vid köksbord eller som sittmöbel.

Ståstol

Förskrivs endast till brukare med restriktion i sittande.

Dynor och underlägg

Förskrivs endast som rullstoltillbehör.

Tryckfördelande

Sittdyna i rullstol till de som sitter längre stund i rullstol men **kan** flytta över till annat sittande.

Tryckavlastande

Sittdyna i rullstol till de som inte kan variera sittandet eller ändra sittställning. Till brukare med risk för trycksår

Positionerande och tryckavlastande

Sittdyna i rullstol till de som inte kan korrigera sin sittställning och har stor risk för trycksår. Dynan kan anpassas till varje brukare. Dynan kompenserar/korrigerar deformitet.

1812 *Sängar*

Sängar och lösa sängbottnar, motoriserat reglerbara med tillbehör

Kan förskrivas såvida det inte kan lösas med enkel lösning t.ex förhöjningsklossar.

Förskrivs till brukare i ordinärt boende, som på grund av rörelsehinder eller hjärt-lungsjukdom behöver reglerbar säng för förflyttning till och från säng och lägesändring i säng.

Sänglyftar

Elektrisk sänglyft kan i vissa fall förskrivas. Beror på sängens konstruktion.

Madrasser och liggunderlägg

Vid individuellt förskriven säng bekostar brukaren madrass. Vårdas brukaren i ordinärt boende, av anhörig/närstående, finns möjlighet att låna hygienmadrass.

Ställbara rygg- och benstöd - Elektriskt sängryggstöd

Förskrivs endast till brukare i ordinärt boende som, på grund av rörelsehinder eller hjärt-/lungsjukdom, inte kan resa sig upp i sittande ställning eller på annat sätt lägesändra i sängen.

1830 Portabla ramper

Endast som *korttidslån* till permanentbostad

22 Hjälpmedel för kommunikation och information

Förskrivare är arbetsterapeut.

2227 *Varseblivningshjälpmedel*

Förskrivs endast till brukare med kognitiv funktionsnedsättning med behov av stöd för struktur, planering, tidsuppfattning, minne, orientering i tid och rum samt förenkling i hantering av flera funktioner samtidigt.

Eventuella abonnemang bekostas av den enskilde, liksom batterier och lampor.

Uppföljning skall ske efter tre månader samt en gång per år.

Almanackor, kalendrar och planeringssystem

Förskrivs endast till brukare i ordinärt boende vars behov inte kan tillgodoses med produkt från öppna markanden som t.ex. almanacka, kalender- eller påminnelsefunktioner i handdator, mobiltelefon, äggklocka eller dylikt.

Ur och klockor

Förskrivs endast till brukare som behöver stöd för tidsuppfattning eller stöd att hålla reda på vilken tid på dygnet det är. Brukaren ska ha svårigheter att förstå vanlig klocka samt minnessvårigheter.

2236 *Inmatningsenheter till datorer*

Rörelsehinder är grund för bedömning samt att brukaren inte kan använda standard tangentbord eller standard mus. Anpassning avser egen dator, endast styrning av datorns funktioner och avser sådant som inte kan köpas i öppna handeln.

Exempel på enklare anpassning är pekdon, överlägg och enklare former av kontaktstyrning.

Exempel på avancerad anpassning är huvudstyrning, styrplattor, röststyrning.

Förskrivning av **röststyrning** beslutas av uppdragskontoren.

Viss datorutrustning som underlättar kommunikation ansvarar landstingets Taltjänst för. Det avser utrustning som kompenserar brukarens behov av närkommunikation genom text, tal eller bild.

Elever över 21 år som tidigare lånat datorutrustning i skolsituationen får erbjudande från Landstingets hjälpmedelscentral om att köpa ut till dess restvärde.

2290 *Hjälpmedel för kognitivt stöd*

Kognitivt bildstöd för utförande av dagliga livets aktiviteter

Avser individuellt utformat bildstöd, såsom foton, pictogram, bilder av föremål mm.

Förskrivs till brukare med kognitiv funktionsnedsättning då behovet inte kan tillgodoses med produkt från öppna markanden t.ex. almanacka, dagbok.

Bildstöd förskrivs endast under ett år till en maximal kostnad av 500 kronor. Därefter görs ny bedömning.